آموزش به بیمار

کد ۳۵

زردی نوزادی

گردآوری و تنظیم کننده: زیبا زرگرزاده (سوپروایزر آموزش سلامت)

تأیید کننده: دکتر پریسا محققی (فوق تخصص طب نوزادان، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران)

سال ۱۴۰۵

آدرس: خیابان ستارخان- خیابان نیایش- مجتمع آموزشی درمانی حضرت رسول اکرم (ص)- تلفن: ۶۴۳۵۱

http://hrmc.iums.ac.ir/

زردی نوزادی

زردی نوزادان حالتی است که علل مختلف مانند عملکرد نسبتاً ناقص کبد و افزایش تخریب گلبولهای قرمز خون باعث افزایش سطح بیلی‌روبین خون شده و سبب می‌شود که پوست و سفیدی چشم نوزاد زرد رنگ شود. معمولاً زردی نوزادی در روزهای اول عمر ایجاد می‌شود و در نوزادان کم وزن بیشتر اتفاق می‌افتد.

گرچه زردی در تعداد زیادی از نوزادان مشاهده می‌شود و ممکن است حتی بدون درمان بهبود یابد، اما چون در برخی از نوزادان ممکن است زردی بالا سبب بروز صدمات مغزی دیررس جبران‌ناپذیری شود، لازم است همه نوزادان مبتلا به زردی تحت نظر پزشک قرار گیرتد.

علل زردی:

گرچه ممکن است زردی نوزادی علت شناخته شده‌ای نداشته باشد اما ممکن است برخی موارد احتمال زردی را بیشتر کند که عبارتند از:

- **ابتلای مادر به دیابت**
- **وجود سابقه خانوادگی زردی**
- **کمبود دریافت شیر مادر**
- **ناسازگاری گروه‌های خونی و ذث مادر و نوزاد**
- **کمبود آنزیم G_6PD (فاویسم)**
- **کم کاری تیروئید**
- **برخی عفونت ها مانند عفونت ادراری.**

علائم زردی:

معمولا زردی به جز تغییر رنگ پوست و چشم علامت دیگری ندارد اما در موارد شدید ممکن است علائم زیر نیز وجود داشته باشد:

- خوب شیر نخوردن نوزاد،
- خواب آلودگی و بی‌حالی یا صدای گریه غیرطبیعی نوزاد.

قبل از ترخیص فرزندتان، از بیمارستان راجع به زمان مناسب برای معاینه از نظر زردی سوال کنید.

درمان زردی:

چنان چه مقدار زردی که با اندازه‌گیری سطح بیلی‌روبین خون مشخص می‌شود زیاد باشد احتیاج به درمان دارد که در مراحل اولیه با لامپ نور آبی مخصوص(فتوتراپی) و در موراد شدید با تعویض خون صورت می‌گیرد.

چشمان و ناحیه تناسلی نوزادانی که با فتوتراپی مورد درمان قرار می‌گیرند باید با چشم‌بندهای مخصوص و پوشک پوشانده شوند. یادآوری می شود این درمان در بیمارستان انجام می‌گیرد.

نکاتی که مادر شیرده باید به آنها توجه کند:

- در مواردی که زردی در ۳ روز اول تولد ایجاد می‌شود ممکن است علت آن کم بودن شیر مادر یا روش نادرست شیر دادن باشد که با افزایش دفعات شیردهی به ۱۲-۸ بار در شبانه روز این نوع زردی بهبود می‌یابد.
- در موارد زردی طول کشیده که تشخیص زردی شیر مادر مطرح می شود هم بهتر است شیردهی قطع نشود و با نظر پزشک معالج فتوتراپی صورت گیرد.

- **دادن آغوز کمک می‌کند که مکونیوم (مدفوع سیاه رنگ) دفع شود و از زردی جلوگیری کند. اما سایر آشامیدنی ها مثل آب قند و غیره مانع تغذیه پستانی شده و زردی را تشدید می‌کند.**
- **گاهی زردی در آخر هفته اول زندگی شروع می‌شود و چندین هفته ادامه پیدا می‌کند. این امر ممکن است به علت بیماری جدی در نوزاد باشد که نیاز به درمان داشته باشد.**
- **تغذیه مادر بر روی زردی اثر نداشته و لازم نیست مادر رژیم غذایی خود را تغییر دهد.**
- **۴۸ ساعت پس از ترخیص جهت معاینه مجدد به پزشک مراجعه شود.**
- **برای هر نوزاد زرد در سه ماهگی تست شنوایی گوش انجام گیرد.**

مادر و پدر گرامی:

اگر زردی به موقع درمان نشود باعث عوارضی مثل ناشنوایی و فلج مغزی در نوزاد می‌شود.

واحد آموزش به بیمار- مجتمع آموزشی، پژوهشی و درمانی حضرت رسول اکرم (ص)